

GAUTENGSE DEPARTEMENT VAN ONDERWYS
PROVINSIALE EKSAMEN
NOVEMBER 2018
GRAAD 10

REKENINGKUNDE
VRAESTEL 1

NASIENRIGLYNE

7 bladsye

VRAAG 1: TRANSAKSIE ONTLEDING

	Algemene Grootboek		Bedrag	Vergelyking		
	Rek Dt	Rek Kt		B	E	L
Bv.	Skryfbe- hoeftes	Bank	R800	-	-	0
1.1	Handels- voorraad ✓	Krediteure kontrole ✓	✓✓R31 500	+✓	0	+✓
1.2	Bank ✓	Verkope ✓	✓R14 355	+✓	+✓	0
	Koste van verkope ✓	Handels- voorraad ✓	✓✓R8 700	-✓	-✓	0
1.3	Debiteure kontrole ✓	Fooi inkomste ✓	✓R350	+✓	+✓	0

22

22

VRAAG 2: BEGRIPPE EN DEBITEURE GROOTBOEK

2.1 BEGRIPPE

2.1.1	C	✓	2.1.3	B	✓
2.1.2	D	✓	2.1.4	A	✓

4

2.2 DEBITEURE GROOTBOEK

M. Smart				DG 1
Datum	Besonderhede	Debiet	Krediet	Saldo
01	Saldo			✓7 000
05	Faktuur No. 101	5 000✓		12 000
10	Kwitansie Nr. 4002		✓6 800	5 200
	Kwitansie Nr. 4002 (Korting toegestaan)		✓200	5 000
15	Kredietnota Nr. 12		✓900	4 100
20	Gedishonoreerde tjek / Bankdebitnota	6 800✓		10 900
	Korting gekanselleer / Joernaalbewys	200✓		11 100
25	Rente inkomste / Joernaalbewys	140✓✓		✓☑11 240

11

15

15

VRAAG 3: INKOMSTESTAAT

ROMEO HANDELAARS		
INKOMSTESTAAT VIR DIE JAAR GEËINDIG 28 FEBRUARIE 2018		
Verkope (625 850 – 17 850✓ + 4 500✓ – 15 000✓✓)	5	☑ 597 500
Koste van verkope (309 000 ✓ + 2 250✓✓ – 7 500✓)	5	☑ (303 750)
BRUTO WINS	1	☑293 750
BEDRYFSINKOMSTE	1	☑28 660
Korting ontvang		9 000
Rent Inkomste (22 200✓ – 3 300 ✓✓)	4	☑18 900
Oninbare skulde verhaal / ingevorder	1	✓760
BRUTO BEDRYFSINKOMSTE	1	☑322 410
BEDRYFSUITGAWES	1	☑ (214 090)
Korting toegestaan		1 800
Salarisse en lone		120 900
Advertensies	2	✓✓ 2 800
Oninbare skulde	2	✓✓5 935
Bankkoste	2	✓✓2 680
Versekering (16 000✓ – 1 050✓✓)	4	☑14 950
Telefoon	1	✓4 425
Skryfbehoeftes (1 800 ✓+ 300✓ – 800✓)	4	☑1 300
Diverse uitgawes	1	✓3 400
Water en elektrisiteit	2	✓✓25 300
Handelsvoorraadtekort (38 000 ✓ – 2 250✓ + 7 500 ✓- 5 200✓ – 29 000✓)	6	☑ 9 050
Donasies	1	✓5 200
Waardevermindering	1	✓16 350
BEDRYFSWINS	1	☑108 320
Rente inkomste (5 000✓ + 1 300✓)	3	☑ 6 300
WINS VOOR RENTE UITGAWE	1	☑ 114 620
Rente uitgawe	1	✓ (11 000)
NETTO WINS	1	☑ 103 620

52

52

VRAAG 4: BEGRIPPE, NOTAS EN BALANSSTAAT

4.1 BEGRIPPE

4.1.1	Onwaar ✓	Aanvaar afkortings W of O
4.1.2	Waar ✓	
4.1.3	Waar ✓	
4.1.4	Onwaar ✓	

4

4.2 NOTAS EN BALANSSTAAT

4.2.1

(a) EIENAARSBELANG		
Saldo aan die begin van die jaar	1	☑ 195 630
Netto wins vir die jaar	1	✓ 397 695
Addisionele kapitaal bygedra	1	✓ 70 000
Onttrekkings	1	✓ (25 000)
Saldo aan die einde van die jaar		638 325

04

(b) HANDELS- EN ANDER KREDITEURE		
Handelskrediteure (23 400✓ + 900✓)	3	☑ 24 300
Opgelope uitgawes	1	✓ 2 300
Vooruitontvange inkomste	1	✓ 4 700
LBS	1	✓ 3 500
Pensioenfonds (1 500✓ + 1 125✓)	4	☑ 2 625
Mediese fonds (2 000✓ + 3 000✓✓)	4	☑ 5 000
WVF (150✓ + 150✓)	3	☑ 300
Krediteure vir salarisse	1	✓ 7 850
	1	☑ 50 575

18

4.2.2

10

BALANSSTAAT		
BABA WINKELIERS		
EKWITEITE EN LASTE AFDELING: FEBRUARIE 2018		
Eienaarsbelang	kyk 4.2.1	1 ☒ 638 325
NIE-BEDRYFSLASTE		
		32 000
Lening: BNB (46 000✓✓ – 14 000✓)		4 ☒ 32 000
BEDRYFSLASTE		
		1 ☒ 93 575
Handels- en ander krediteure	kyk 4.2.2	1 ☒ 50 575
Oortrokke bank		1 ✓29 000
Korttermyn lening / Huidige gedeelte van lening	Kyk nie-bedryfslaste	1 ☒ 14 000
TOTALE EKWITEITE EN LASTE	Kyk berekeninge	1 ☒ 763 900

36

36

VRAAG 5: ONTLEDING EN VERTOLKING VAN FINANSIËLE STATE

<p>5.1 Bereken die Bedryfskapitaalverhouding vir 2018.</p> <p>$35\ 200\checkmark + 47\ 000\checkmark + 13\ 000\checkmark : 21\ 000\checkmark$</p> <p>$95\ 200^* : 21\ 000$</p> <p>$= 4,5 : 1$ ☒ Een gedeelte moet korrek wees</p> <p>*Indien R95 200, ken 3 punte toe</p>	<table border="1"> <tr><td> </td></tr> <tr><td>5</td></tr> </table>		5
5			

<p>5.2 Bereken die Vuurproefverhouding vir 2018.</p> <p>$47\ 000\checkmark + 13\ 000\checkmark : 21\ 000\checkmark$</p> <p>$60\ 000^* : 21\ 000$</p> <p>$= 2,9 : 1$ ☒ Een gedeelte moet korrek wees</p> <p>*Indien R60 000, ken 2 punte toe</p>	<table border="1"> <tr><td> </td></tr> <tr><td>4</td></tr> </table>		4
4			

<p>5.3 Lewer kommentaar of die besigheid sy korttermyn verpligtinge sal kan nakom. Dui syfers aan.</p>	<table border="1"> <tr><td> </td></tr> <tr><td>4</td></tr> </table>		4
4			
<p>Finansiële aanwyser ✓ Tendens en syfers ✓ (x2)</p> <ul style="list-style-type: none"> Die bedryfskapitaal verhouding het verbeter vanaf 2,9 : 1 in 2017 tot 4,5 :1 in 2018. Die vuurproefverhouding het verbeter vanaf 1,2 :1 in 2017 tot 2,9 : 1 in 2018 <p>Ken een punt toe vir onderstaande antwoord:</p> <ul style="list-style-type: none"> Die likwiditeit het verbeter en kan sy korttermyn verpligtinge nakom. 			

5.4 Bereken die persentasie bedryfsuitgawes op verkope vir 2018. Lewer kommentaar oor die beheer oor bedryfsuitgawes. Gebruik syfers om jou antwoord te staaf.

$$\frac{146\,260 \checkmark}{760\,000 \checkmark} \times 100$$

= 19,2% Een gedeelte moet korrek wees

Bedryfsuitgawes op verkope het verbeter vanaf 27,2% in 2017 tot 19,2% in 2018. ✓✓

OF

Alhoewel daar 'n verbetering is, is die uitgawes nog steeds te hoog op 9.2%

5

5.5 Gebruik die syfers voorsien en bereken die opbrengs op gemiddelde eienaarsbelang. Moet Simona tevrede wees met die opbrengskoers?

$$\frac{61\,900}{\frac{1}{2}(390\,000 + 420\,000)} \times 100$$

$$\frac{61\,900 \checkmark}{405\,000 \checkmark \checkmark} \times 100$$

= 15,3% Een gedeelte moet korrek wees

Nee. ✓ Die opbrengs het aansienlik verlaag vanaf 25,5% in 2017 tot 15,3% in 2018. ✓✓

OF

Ja. ✓ Die opbrengs is steeds hoër as ander beleggings wat 9% verdien. ✓✓

7

25

25

TOTAAL

150

150